

Anti-pest protocol

Dr. Nassau College

Assen, voorjaar 2023

Voorwoord

Pesten is een hardnekkig probleem dat voor grote schade kan zorgen bij leerlingen in de kwetsbare puberleeftijd. Omdat pesten zelden openlijk gebeurt en omdat de rollen vaak onduidelijk zijn voor buitenstaanders, is het moeilijk om grip te krijgen op het probleem.

Scholen, ook het Dr. Nassau College, hebben de opdracht om een sociaal veiligheidsbeleid te voeren. Het waarborgen van een veilig leef- en leerklimaat voor leerlingen met verschillende leefstijlen en karakters valt hieronder en daarin is geen plaats voor pesten. Dit protocol is bedoeld om pesten te voorkomen, tegen te gaan en te laten stoppen.

Inhoud

1. Wat is pesten?	4
2. Hoe wordt er gepest?	4
3. Wat zijn onze uitgangspunten?	4
4. Wat doen we aan pestgedrag?	4
5. Aanspreekpunt en coördinatie	5
6. De vijf stappen van het pestprotocol:	5
7. Herstelrecht	6

1. Wat is pesten?

“We wilden alleen maar wat plagen”...“Zo gaan we met elkaar om in ons groepje”.

Veelgehoorde opmerkingen van leerlingen die door gepeste leerlingen worden aangewezen als boosdoeners. Waar ligt de grens tussen pesten en plagen?

Er is sprake van pesten als:

- Het gedrag van anderen door een leerling als pijnlijk wordt ervaren. Hierbij staat de *ervaring van de gepeste leerling* voorop, niet de bedoeling van de pesters.
- Het slachtoffer geen of onvoldoende verweer heeft tegen het gedrag van anderen. Er is dus *sprake van een ongelijke situatie waarin één van de partijen zich onveilig voelt*.
- Er sprake is van een *herhaald gedrag*, dat gedurende een bepaalde periode systematisch is, of lijkt te zijn.

2. Hoe wordt er gepest?

Pesten kent vele vormen:

- Verbaal: bespotten, gebruik van bijnamen, uitschelden, intimideren, belachelijk maken.
- Non-verbaal: gebruiken van gebaren, gezichtsuitdrukkingen, afbeeldingen.
- Lichamelijk: duwen, trekken, achtervolgen, spullen afpakken of vernielen.
- Uitsluiten: bewust negeren, afwenden, niet laten meedoen, niet laten meelopen- of fietsen.
- Dwang: onder druk zetten om iets te doen of juist niet, afdwingen van gunsten.
- Via social media.

3. Wat zijn onze uitgangspunten?

- Pesten is zeer ongewenst gedrag dat tot grote schade kan leiden bij leerlingen in een kwetsbare leeftijd.
- Pesten gedijt vooral in een onveilig klimaat in een groep of school.
- Signalen over pesten worden altijd serieus genomen.
- In pesten spelen zowel de gepeste als de pestende leerling een rol.
- Het belang van gepeste leerling staat voorop: de school heeft in deze een beschermende rol.

4. Wat doen we aan pestgedrag?

Preventief:

- We zorgen voor een verdraagzaam en veilig klimaat op school.
- Docenten en teams houden zich aan het anti-pestbeleid.
- Wij geven het goede voorbeeld, signaleren vroegtijdig en corrigeren waar nodig.
- Wij hebben onze lessen, ons mentoraat/coaching en begeleiding zo ingericht dat signalen van pestgedrag gezien worden, voldoende aandacht krijgen en correct afgehandeld worden.
- Wij zetten, indien daar aanleiding voor is, passende anti-pestprogramma's in.
- Wij besteden in mentorlessen/basegroupmeetings of projecten actief aandacht aan pesten en de gevolgen ervan.
- Wij betrekken ouders bij ons anti-pestbeleid en vragen hun actieve inzet bij het voorkomen en oplossen van pestproblemen.
- Wij hebben anti-pestcoördinatoren aangewezen. Dit zijn in de praktijk de coördinatoren leerlingenzaken of ondersteuningscoördinatoren van de afdelingen of vestigingen. De taken van de anti-pestcoördinator staan omschreven in de volgende links:

<https://www.schoolveiligheid.nl/voorbeeldtaken-aanspreekpunt-pesten>

<https://www.schoolveiligheid.nl/kennisbank/aanspreekpunt-pesten-en-coördineren-anti-pestbeleid-op-school/>

Curatief:

We bieden zowel gepeste als pestende leerlingen begeleiding aan waarin bewustwording van het eigen gedrag centraal staat. Deze begeleiding kan zowel door interne als externe deskundigen worden uitgevoerd. Bij deze begeleiding worden de ouders actief betrokken.

Repressief:

Wij hanteren een helder stappenplan, wanneer er toch sprake is van pestgedrag, bedoeld voor pestende leerlingen. In dit stappenplan zijn vormen van begeleiding en sancties opgenomen, bedoeld om het pestgedrag te stoppen. Bij de uitvoering van het stappenplan worden ouders betrokken.

5. Aanspreekpunt en coördinatie

Iedere locatie wijst een medewerker aan die fungeert als Aanspreekpunt Pesten voor leerlingen, ouders en collega's op het gebied van pesten.

Taken van het Aanspreekpunt Pesten:

- Opvangen van leerling/ouder die te maken heeft met pesten en luisteren naar hun verhaal.
- Zoeken en begeleiden op weg naar een oplossing, o.a. door:
 - o de huidige en de gewenste situatie in kaart brengen
 - o acties ondernemen of uitzetten om het pestprobleem op te lossen, b.v. via mentor en/of clz het pestprotocol in gang zetten
 - o situatie, acties en afspraken vastleggen in het leerlingendossier
 - o checken of afspraken worden nagekomen en of het pesten stopt
 - o zo nodig verwijzen naar b.v. politie, vertrouwenspersoon, klachtenregeling, schoolleiding

De naam en contactgegevens van het aanspreekpunt pesten worden vermeld op de website en in de schoolgids van de locatie. In de praktijk wordt deze taak vaak uitgevoerd door een coördinator leerlingenzaken, de vertrouwenspersoon of de ondersteuningscoördinator.

Daarnaast dient het anti-pestbeleid goed gecoördineerd te worden, zowel op de locatie als Nassaubreed.

Taken van de anti-pest coördinator op de locatie:

- preventiegerichte beleidsadviezen geven aan de schoolleiding, o.a. naar aanleiding van de afhandeling van peestsituaties
- fungeren als klankbord voor collega's die vragen hebben op het gebied van pesten en de aanpak ervan
- toezien op de uitvoering van het Nassaubrede anti-pestprotocol op de eigen locatie

Op de locatie wordt een medewerker aangewezen die het anti-pestbeleid coördineert. In de praktijk wordt deze taak vaak uitgevoerd door een lid van de schoolleiding of de ondersteuningscoördinator.

Nassaubreed wordt het anti-pestbeleid gecoördineerd door de portefeuillehouder Passend Onderwijs en de beleidsgroep Passend Onderwijs. Hier wordt gemonitord:

- of iedere locatie een aanspreekpunt en coördinator heeft aangewezen en of de namen en contactgegevens zijn vermeld in schoolgids en op de website
- of een update nodig is van het Nassaubrede anti-pestprotocol; hiertoe wordt het protocol jaarlijks geagendeerd en wordt het naast de dan geldende wet- en regelgeving gelegd

6. De vijf stappen van het pestprotocol:

Van alle onderstaande stappen worden notities gemaakt in het leerlingendossier. Bij elke stap in het protocol vindt terugkoppeling plaats naar de vorige stap en de tussenliggende periode.

Waar in het onderstaande gesproken wordt over pester kan ook mede-pester of meeloper gelezen worden. Meeloper is iemand die bij het pesten aanwezig is, ervan weet, zelf niet actief pest maar op een passieve manier het pesten toelaat of bevestigt.

Stap 1

Eerste klacht: de mentor/coach en coördinator leerlingenzaken (CLZ) voeren een gesprek met beide partijen (pester en gepeste) en proberen het pestprobleem op te lossen. Er wordt verder gewezen op de mogelijke gevolgen van een volgende klacht. Ouders worden hierover mondeling ingelicht.

Stap 2

Tweede klacht: de CLZ en mentor/coach voeren opnieuw een gesprek met beide partijen om het probleem op te lossen. Verder zal er met de pester een uitvoeriger gesprek volgen over wat pesten voor een ander betekent en welke gevolgen het kan hebben. Ook worden de ouders van de pester ingelicht. De ouders en de leerling worden er op gewezen dat bij een volgende gegronde klacht schorsing zal volgen.

Als de ernst van het pesten daartoe aanleiding geeft, dan kunnen stap 1 en/of 2 worden overgeslagen. Dit beoordeelt de CLZ.

Stap 3

Derde klacht: de pester wordt voor één dag geschorst¹. De leerling verblijft die dag op school van 8.15 uur tot 16.30 uur en moet werken aan opdrachten of een project over pesten. Er volgt een eindgesprek aan het eind van de dag. Ouders ontvangen een brief en worden op school uitgenodigd voor een gesprek.

Bij een ernstige klacht worden de pester en de ouders gewezen op de mogelijkheid deskundige hulp te zoeken. Een gesprek met een interne of externe begeleider kan als voorwaarde worden gesteld om weer lessen te mogen volgen.

Stap 4

Vierde klacht²: de pester wordt drie dagen geschorst en de leerplichtambtenaar/onderwijsinspectie wordt op de hoogte gebracht. Het protocol 'Schorsen en verwijderen' van de school treedt in werking. De leerling mag die dagen niet in het gebouw en op het schoolterrein komen. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek en de leerling wordt pas weer toegelaten, nadat dit gesprek heeft plaatsgevonden.

Stap 5

Als er bewezen zijn dat de pester toch doorgaat met pesten, neemt de CLZ contact op met de locatiedirectie. Op basis van het protocol 'Schorsen en verwijderen' kan worden besloten tot definitieve verwijdering van de pestende leerling.

7. Herstelrecht

We vinden het belangrijk dat pesters leren van hun gedrag en hun fouten mogen herstellen. Dit kan eraan bijdragen dat de pester het eigen gedrag weet aan te passen.

Bij stap 1 en stap 2 in het protocol kan hiervoor gelegenheid worden gegeven aan leerlingen die pestgedrag of meeloopgedrag vertonen. Dit is aan het oordeel van de clz en/of mentor/coach. De clz of mentor/coach bespreekt dit met de leerling. Daarbij is het van belang:

- dat de dader zich bewust is van het pestgedrag en van wat het herstellen hiervan inhoudt
- dat er geen ruimte wordt geboden om het pesten te bagatelliseren, te ontkennen of te verdedigen, maar dat er wel een manier is om een andere wending aan het gebeuren te geven door fouten zelf te herstellen

Het herstel vindt plaats in een gesprek tussen dader en slachtoffer, waarbij er in dialoog gezocht wordt naar een oplossing waarmee beiden akkoord zijn.

Indien er naar het oordeel van de clz en mentor/coach voldoende sprake is van herstel door de dader, dan gaan we ervan uit dat er geen volgende stap in het protocol zal volgen. Doet zich toch opnieuw een peestsituatie voor met dezelfde dader, dan wordt stap 1 of 2 herhaald, voordat een volgende stap wordt gezet. Als de ernst van het pesten daartoe aanleiding geeft, dan kunnen stap 1 en/of 2 alsnog worden overgeslagen (zie stappenplan).

Als een leerling op wie stap 1 en/of 2 van toepassing is geweest, overstapt naar een andere locatie, wordt bij een eventuele nieuwe peestsituatie ook eerst stap 1 of 2 herhaald, voordat een volgende stap wordt gezet. Als de ernst van het pesten daartoe aanleiding geeft, dan kunnen stap 1 en/of 2 alsnog worden overgeslagen (zie stappenplan).

¹ Een locatie behoudt de vrijheid om vanaf dit moment het protocol *schorsen en verwijderen* toe te passen.

² Berichtgeving richting diverse partijen geschiedt conform reglement *schorsen en verwijderen*.